

Bütçe Eylül'de 78,6 milyar TL açık verdi.

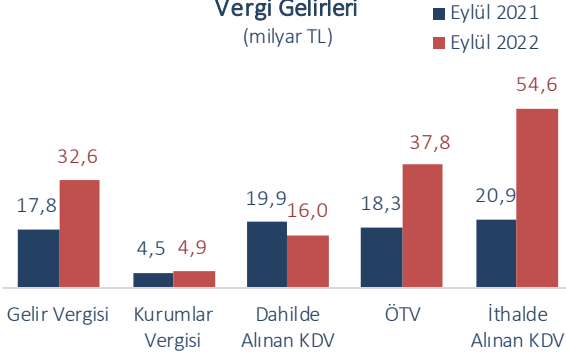
Eylül ayında merkezi yönetim bütçe açığı yıllık bazda %233 artarak 78,6 milyar TL'ye yükseldi. Eylül'de geçen yılın aynı ayına kıyasla bütçe gelirleri %75,5 artarak 206,9 milyar TL olurken, bütçe harcamaları %101,8 yükselişle 285,6 milyar TL'ye ulaştı. Eylül ayında faiz dışı açık 45,5 milyar TL düzeyinde gerçekleşti.

Yılın ilk dokuz ayında bütçe harcamaları yıllık bazda %92,2, gelirler %99,4 artış kaydetti. Bu dönemde bütçe açığı, 45,5 milyar TL, faiz dışı fazla 161,6 milyar TL oldu.

Vergi gelirlerindeki artışta ÖTV ve ithalde alınan KDV öne çıktı.

Vergi gelirleri Eylül'de yıllık bazda %81,4 ile TÜFE artışına yakın bir oranda yükselerek 173,5 milyar TL oldu. Eylül ayında ithalde alınan KDV gücünü korumaya devam ederken, ÖTV gelirlerindeki artış dikkat çekti. Motorlu taşıtlardan alınan ÖTV'nin geçen yıla kıyasla yaklaşık 3 katına çıkması ÖTV gelirlerindeki yükselişte belirleyici oldu. Diğer taraftan, dâhilde alınan KDV, beyana dayanan KDV'de kaydedilen yıllık %26,5'lik kayıpla bütçe gelirlerindeki artışı 3,3 puan sınırlandırdı.

Vergi Gelirleri
(milyar TL)

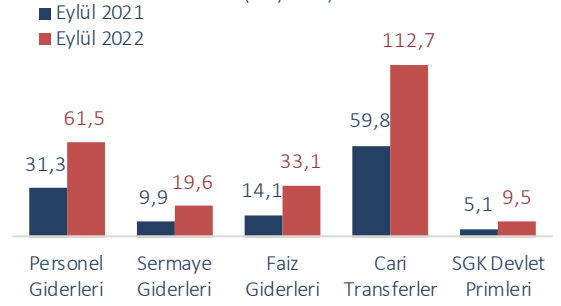
Yılın ilk dokuz ayında vergi gelirleri yıllık bazda %103,8 oranında artarak 1,65 trilyon TL olurken, vergi dışı gelirler %179,7 genişleyerek 327,3 milyar TL düzeyinde gerçekleşti.

Eylül'de cari transferler yıllık bazda %88 artış kaydetti.

Eylül ayında faiz dışı harcamalardaki yıllık artış %98,2 ile TÜFE enflasyonunun üzerinde gerçekleşti. Faiz dışı harcamaların %45'ini oluşturan cari transferler yıllık bazda %88,4 artış kaydederek 112,7 milyar TL ile bütçe harcamalarındaki

genişlemede belirleyici oldu. Cari transferlerin altında izlenen hanehalkına yapılan diğer transferler yıllık bazda 6 katına yükselirken, mahalli idare ve fon payları da yıllık bazda %107,3 artış kaydetti. Bu dönemde, gayrimenkul sermaye üretim giderlerindeki yükselişin etkisiyle sermaye giderleri iki katın üzerinde yükselerek 19,6 milyar TL düzeyinde gerçekleşti. Eylül'de faiz giderleri de %134,7 oranında artarak 33,1 milyar TL düzeyine ulaştı.

Bütçe Harcamaları
(milyar TL)

Eylül'de KİT'lere iç borç aktarımları kapsamında yapılan ödemeler yıllık bazda yaklaşık 5 katına çıkarak 22,5 milyar TL ile bütçe harcamaları üzerinde etkili olmaya devam etti. Söz konusu kaynak aktarımında doğal gaz fiyatlarındaki artış nedeniyle BOTAŞ'a yapılan 18 milyar TL'lik ödeme öne çıktı. Böylece, yılın ilk dokuz ayında KİT'lere yapılan iç borç aktarımları 150,3 milyar TL'ye ulaştı. Ayrıca, Eylül ayında KKM hesaplarına ilişkin giderler 9,3 milyar TL düzeyinde kaydedildi. Söz konusu gider tutarı Mart-Eylül döneminde 84,9 milyar TL oldu.

Beklentiler...

Merkezi yönetim bütçesi Eylül ayında başta cari transferler olmak üzere bütçe giderlerindeki hızlı artışın etkisiyle açık verdi. KİT'lere yönelik aktarımlar ve KKM hesaplarına ilişkin giderlerdeki yükselişler bütçe dengesi üzerinde baskı oluşturmaya devam etti. Önümüzdeki dönemde iç ve dış talepte beklenen ivme kaybının vergi gelirlerindeki artışı sınırlandırması beklenirken, küresel enerji fiyatlarının yanı sıra döviz kurlarının seyrinin bütçe dengesi üzerindeki etkili olmayı sürdüreceği düşünülüyor.

Merkezi Yönetim Bütçesi

	Eylül			Ocak-Eylül			2022 Bütçe		
	2021	2022	Değ.(%)	2021	2022	Değ.(%)	Hedefi	OVP Tahmini	Gerç./OVP Tahmini (%)
Harcamalar	141,5	285,6	101,8	1.051,6	2.020,8	92,2	2.831,5	3.133,7	64,5
Faiz Harcamaları	14,1	33,1	134,7	142,3	207,1	45,6	329,8	329,8	62,8
Faiz Dışı Harcamalar	127,4	252,5	98,2	909,4	1.813,6	99,4	2.501,7	2.803,9	64,7
Gelirler	117,9	206,9	75,5	990,6	1.975,3	99,4	2.553,1	2.672,5	73,9
Vergi Gelirleri	95,6	173,5	81,4	808,4	1.648,0	103,8	2.186,0	2.269,6	72,6
Diğer Gelirler	22,3	33,5	50,1	182,1	327,3	79,7	367,1	402,9	81,2
Bütçe Dengesi	-23,6	-78,6	233,4	-61,1	-45,5	-25,5	-278,4	-461,2	9,9
Faiz Dışı Denge	-9,5	-45,5	380,2	81,2	161,6	99,1	51,4	-131,4	-

Not: Rakamlar yuvarlamalardan ötürü toplamı vermeyebilir.

Kaynak: Hazine ve Maliye Bakanlığı, Datastream

İktisadi Araştırmalar Bölümü

Alper Gürler
Bölüm Müdürü
alper.gurler@isbank.com.tr

İlker Şahin
Uzman
ilker.sahin@isbank.com.tr

H. Erhan Gül
Birim Müdürü
erhan.gul@isbank.com.tr

Ahmet Berat Ocak
Uzman Yardımcısı
berat.ocak@isbank.com.tr

Dilek Sarsın Kaya
Müdür Yardımcısı
dilek.kaya@isbank.com.tr

Bütün yayınlarımıza <https://ekonomi.isbank.com.tr> adresinden erişebilirsiniz.

YASAL UYARI

Bu rapor Bankamız uzmanları tarafından güvenilir olduğuna inanılan kamuya açık kaynaklardan elde edilen bilgiler kullanılmak suretiyle, sadece bilgilendirme amacıyla hazırlanmıştır ve hiçbir şekilde finansal enstrümanların alım veya satımı konusunda tavsiye veya finansal danışmanlık hizmeti sağlanması olarak yorumlanmamalıdır. Bu raporda yer verilen görüş ve değerlendirmeler, hiçbir şekilde Türkiye İş Bankası A.Ş.'nin kurumsal yaklaşımını yansıtmamakta olup, raporu kaleme alan uzmanların kişisel görüş ve değerlendirmeleridir. Türkiye İş Bankası A.Ş. bu raporda yer alan bilgi, görüş ve değerlendirmelerin doğru, değişmez ve eksiksiz olması konusunda herhangi bir şekilde garanti vermemektedir. Türkiye İş Bankası A.Ş. bu raporda yer alan bilgilerde herhangi bir bildirimde bulunmaksızın değişiklik yapma hakkına sahiptir. Bu rapor ve içindeki bilgilerin kullanılması nedeniyle doğrudan veya dolaylı olarak oluşacak zararlardan Türkiye İş Bankası A.Ş. hiçbir şekilde sorumluluk kabul etmemektedir.

İşbu rapor üzerinde Bankamızın telif hakkı olup, Bankamızın yazılı izni alınmaksızın herhangi bir kişi tarafından, herhangi bir amaçla, kısmen veya tamamen çoğaltılamaz, dağıtılamaz veya yayımlanamaz. Tüm haklarımız saklıdır.